

Nr 301

Av herr Hæggbloom m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag rörande anskaffning av flygmateriel m. m.

Vid anmälan av fjolårets statsverksproposition under IV:e huvudtiteln framhöll statsrådet och chefen för försvarsdepartementet att vid utarbetandet av försvarsbudgeten för budgetåret 1956/57 hans strävan hade varit att »i avbidan på resultatet av försvarsberedningens överväganden i fråga om riktlinjerna för försvarets framtida utformning undvika en rubbning av grundvalarna för gällande försvarsorganisation varigenom beredningens arbete skulle kunna föregripas». Vad särskilt flygvapnets materielanskaffning angår underströk departementschefen att han funnit det angeläget att undvika en minskning av flygvapnets flygplansbestånd och att tillse att flygvapnets styrka kunde bevaras enligt gällande organisation i avbidan på prövningen av försvarets framtida utformning. Departementschefen föreslog därför en uppräknig av sjuårsram, betalningsanslag och beställningsbemyndigande för anskaffning av flygmateriel.

I årets statsverksproposition säges riktpunkten för budgetarbetet ha måst vara att i huvudsak endast acceptera en efter restriktiv prövning fastställd automatisk kostnadsstegring. Denna princip har departementschefen emellertid frångått i väsentliga hänseenden, liksom därjämte även den nu angivna riktpunkten. Den framlagda budgeten innebär sålunda att materiel- och vissa andra löpande anslag upptagits till lägre belopp än vad som i längden motsvarar kostnaderna för vidmakthållande av gällande organisation.

Av överbefälhavarens underdåniga skrivelse den 14 januari 1957 framgår de allvarliga konsekvenserna av årets försvarsbudget. De drabbar samtliga försvarsgrenar. Som framgår av nämnda skrivelse slår skadeverkningarna snabbast igenom för flygvapnet, vars materiel har de kortaste livslängderna. För den viktigaste delen av flygmaterielen, krigsflygplanen, räknas — i överensstämmelse med riksdagens beslut — med en livslängd i första linjen av högst sju år.

Av departementschefen föreslagna begränsningar av flygförvaltningens förslag till äskanden, beställningsbemyndigande och sjuårsram för anskaffning av flygmateriel skulle bl. a. medföra, att den svenska flygindustrien med det snaraste måste inriktas på en produktionsvolym, som ligger ca 20 % under behovet för gällande organisation. Om en sådan omställning av produktionen skett, torde det taga ungefär två år att åter höja produktionen från det att beslut härom fattats.

Enligt propositionen kommer den anskaffningsplan för flygmateriel, som bör fastställas att gälla för sjuårsperioden 1957—1964, att delgivas vederbörligt utskott. Departementschefen har uttalat att vad han anfört icke får tolkas så, att tidpunkten skulle vara inne att begränsa försvarsorganisationen till att avse en organisation som i princip rymmes inom den av honom föreslagna kostnadsramen. Slutsatsen härav måste bli att anskaffningsplanen kommer att upptaga det antal krigsflygplan som erfordras för att regelmässigt omsätta den gällande flygvapenorganisationens flygplansbestånd. Således hör även i år de ekonomiska förutsättningarna för flygmaterielanskaffningen anpassas efter anskaffningsplanen.

Enligt vad vi kunnat utläsa ur propositionen erfordras för att planenligt behålla nuvarande flygvapenorganisation en sjuårsram för perioden 1957—1964 om 4 249,2 (3 655,7 + 371,5 + 175,0 + 47,0) milj. kronor. Härutöver föreslår vi att ramen ökas med 32 milj. kronor för telemotmedel. Dessa kommer nämligen att bli en oundgänglig beståndsdel i försvaret mot robotar oavsett hur vårt framtida försvar i övrigt kommer att utformas. Sammanlagt skulle således sjuårsramen uppgå till 4 281,2 milj. kronor. Enligt vad vi inhämtat behövs för nästa budgetår betalningsanslag och beställningsbemyndigande om 535 resp. 740 milj. kronor.

Åberopande det anförda hemställer vi,

att riksdagen, i avvaktan på resultatet av försvarsberedningens arbete, måtte besluta

1. att godkänna en kostnadsram för anskaffning av flygmateriel för sjuårsperioden 1957—1964 om 4 281,2 milj. kronor;

2. att bemyndiga Kungl. Maj:t att utlägga beställningar å flygmateriel inom en kostnadsram av 740 milj. kronor;

3. att till Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m. för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 535 milj. kronor.

Stockholm den 26 januari 1957

Einar Hægglom

Hans Wachtmeister

Dag R. Edlund
